

Czwartek, 13 listopada 2014 r.

I

(Rezolucje, zalecenia i opinie)

REZOLUCJE

PARLAMENT EUROPEJSKI

P8_TA(2014)0049

Zawarcie Układu o stowarzyszeniu między Unią Europejską, z jednej strony, a Republiką Mołdawii, z drugiej strony

Rezolucja nieustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie projektu decyzji Rady dotyczącej zawarcia, w imieniu Unii Europejskiej, Układu o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Mołdawii, z drugiej strony (09828/2014 – C8-0130/2014 – 2014/0083(NLE) – 2014/2817(INI))

(2016/C 285/01)

Parlament Europejski,

- uwzględniając projekt decyzji Rady (09828/2014),
- uwzględniając projekt Układu o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Mołdawii, z drugiej strony (17903/2013),
- uwzględniając wniosek o wyrażenie zgody przedstawiony przez Radę na mocy art. 217, art. 218 ust. 6 akapit drugi lit. a), art. 218 ust. 8 akapit drugi oraz art. 218 ust. 7 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (C8-0130/2014),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 15 września 2011 r. zawierającą zalecenia Parlamentu Europejskiego dla Rady, Komisji i ESDZ w sprawie negocjacji między UE a Republiką Mołdawy dotyczących układu o stowarzyszeniu ⁽¹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję ustawodawczą z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie projektu decyzji ⁽²⁾,
- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje dotyczące sytuacji we wschodnim sąsiedztwie, w szczególności swoją rezolucję z dnia 12 marca 2014 r. w sprawie oceny i wyznaczenia priorytetów w stosunkach UE z państwami Partnerstwa Wschodniego ⁽³⁾ oraz z dnia 17 kwietnia 2014 r. w sprawie nacisków Rosji na kraje Partnerstwa Wschodniego, a w szczególności destabilizacji wschodniej Ukrainy ⁽⁴⁾,
- uwzględniając program stowarzyszeniowy pomiędzy Unią Europejską i Republiką Mołdawii, który został zatwierdzony przez Radę Współpracy w dniu 26 czerwca 2014 r. i który zastąpił plan działania w ramach europejskiej polityki sąsiedztwa z dnia 22 lutego 2005 r.,
- uwzględniając art. 49 Traktatu o Unii Europejskiej,

⁽¹⁾ Dz.U. C 51 E z 22.2.2013, s. 108.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2014)0050.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0229.

⁽⁴⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0457.

Czwartek, 13 listopada 2014 r.

- uwzględniając art. 99 ust. 1 akapit drugi Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych oraz opinię Komisji Handlu Międzynarodowego (A8-0022/2014),
- A. mając na uwadze, że w ostatnich kilku latach dzięki politycznej determinacji swego rządu Republika Mołdawii poczyniła istotne postępy w dziedzinie reform i zacieśnienia stosunków z UE;
- B. mając na uwadze, że trwający kryzys na Ukrainie, bezprawna aneksja Krymu oraz rola odgrywana przez Rosję stanowią poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa w Europie i zmieniły ład geopolityczny; mając na uwadze, że ma to również wpływ na stosunki UE – Republika Mołdawii;
- C. mając na uwadze, że Partnerstwo Wschodnie stworzyło ważne ramy polityczne dla pogłębienia stosunków, przyspieszenia stowarzyszenia na poziomie politycznym oraz dalszej integracji gospodarczej między UE a Republiką Mołdawii – dwoma podmiotami silnie powiązanymi geograficznie, historycznie i kulturowo – poprzez wspieranie reform politycznych i społeczno-gospodarczych oraz ułatwianie bliższych kontaktów, szczególnie w świetle rosyjskich sankcji gospodarczych i działań destabilizacyjnych skierowanych przeciwko Republice Mołdawii;
- D. mając na uwadze, że Republika Mołdawii ratyfikowała w dniu 2 lipca 2014 r. układ o stowarzyszeniu obejmujący pogłębioną i kompleksową umowę o wolnym handlu, i że niektóre przepisy od dnia 1 września 2014 r. stosowane są tymczasowo w oczekiwaniu na ratyfikację przez państwa członkowskie Unii Europejskiej;
- E. mając na uwadze, że zawarcie układu o stowarzyszeniu nie jest celem samym w sobie, lecz częścią szerszego procesu zwiększania możliwości integracji Republiki Mołdawii z UE pod względem gospodarczym, politycznym i społecznym; mając na uwadze, że ruch bezwizowy dla obywateli Mołdawii, zawarcie umów w zakresie lotnictwa, rolnictwa, ochrony ludności, udziału Republiki Mołdawii w agencjach i programach UE oraz w zakresie współpracy na rzecz wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony, a przede wszystkim podpisanie układu o stowarzyszeniu między UE i Republiką Mołdawii, są namacalnymi dowodami realizacji tego procesu; mając na uwadze, że w tym celu wdrożenie wszystkich umów jest niezbędne;
- F. mając na uwadze, że premier Republiki Mołdawii Iurie Leancă wygłosił oświadczenie, że Republika Mołdawii zamierza złożyć w 2015 r. wniosek o członkostwo w Unii Europejskiej;
- G. mając na uwadze, że konsensus szerokiego spektrum politycznego co do stosunków pomiędzy UE a Republiką Mołdawii oraz ich priorytetów mogą przyczynić się do lepszego i szybszego wdrożenia programu stowarzyszeniowego z korzyścią dla mołdawskich obywateli;
- H. mając na uwadze, że otwarty i oparty na uczestnictwie krajowy dialog oraz konstruktywne podejście na wszystkich szczeblach władzy i społeczeństwa są niezbędne, by wszystkie regiony i mniejszości narodowe mogły aktywnie uczestniczyć w procesie decyzyjnym;
- I. mając na uwadze, że zdecydowana kampania informacyjna i komunikacyjna w UE i Mołdawii może przyczynić się do lepszego zrozumienia przez obywateli wzajemnych korzyści płynących z układu o stowarzyszeniu oraz z pogłębionej i kompleksowej umowy o wolnym handlu;
- J. mając na uwadze, że ramy współpracy regionalnej, w tym Zgromadzenie Parlamentarne Euronest, stanowią dodatkowe forum wymiany doświadczeń, informacji i najlepszych praktyk w zakresie wdrażania programu stowarzyszeniowego;
- K. mając na uwadze, że określone projekty w zakresie infrastruktury energetycznej mogą przynieść obywatelom konkretne korzyści w odniesieniu do bezpieczeństwa energetycznego i zmniejszenia kosztów energii dla ludności, spełniając jednocześnie cele Wspólnoty Energetycznej;
- L. mając na uwadze, że restrykcje handlowe nałożone przez Federację Rosyjską na niektóre produkty z Mołdawii poważnie zaszkodziły lokalnym producentom i całej mołdawskiej gospodarce;

Czwartek, 13 listopada 2014 r.

- M. mając na uwadze, że na początku tego roku Rosja zorganizowała manewry wojskowe w Naddniestrzu – separatystycznym regionie Mołdawii; mając na uwadze, że parlament Naddniestrza ponownie zaapelował do Moskwy o umożliwienie regionowi przyłączenia się do Federacji Rosyjskiej;
- N. mając na uwadze, że utworzenie pogłębionej i kompleksowej strefy wolnego handlu między UE a Mołdawią stanowi jedną z najistotniejszych wzajemnych korzyści wynikających z układu, a jej znaczenie dla handlu, wzrostu gospodarczego, zatrudnienia, dobrobytu i stabilności w Republice Mołdawii nie budzi wątpliwości;
- O. mając na uwadze, że dzięki pogłębionej i kompleksowej strefie wolnego handlu ustanowionej z UE Republika Mołdawii poprawi swój dostęp do rynku UE i stworzy nowe możliwości rozwoju i wzrostu, co będzie oznaczać bezpośrednie korzyści dla mołdawskich przedsiębiorstw i obywateli; mając na uwadze, że UE skorzysta na sprawniejszych przepływach handlowych i lepszych warunkach inwestowania w Republice Mołdawii;
- P. mając na uwadze, że w pogłębionej i kompleksowej umowie o wolnym handlu znajdują się zapisy mające na celu zreformowanie przepisów handlowych obowiązujących w Republice Mołdawii oraz jej polityki w zakresie handlu zgodnie z dorobkiem UE oraz w oparciu o ten dorobek, co umożliwi modernizację gospodarki tego kraju, a także poprawi warunki prowadzenia działalności gospodarczej i uczyni je bardziej przewidywalnymi, w tym również dla małych i średnich przedsiębiorstw;
- Q. mając na uwadze, że bez zdecydowanego wsparcia administracyjnego ze strony ekspertów UE rządowi Republiki Mołdawii trudno będzie wdrożyć uzgodniony program zbliżania ustawodawstwa do dorobku prawnego UE;
- R. mając na uwadze, że dzięki temu, iż UE przyznała Republice Mołdawii autonomiczne preferencje handlowe, a jeszcze wcześniej – preferencje wynikające z GSP+, gospodarka Republiki Mołdawii odnosi znaczne korzyści, przy czym UE powinna utrzymać wsparcie dla tego kraju również w przyszłości;
- S. mając na uwadze, że silniejsze związki polityczne i gospodarcze zaowocują zwiększeniem stabilizacji i dobrobytu na całym kontynencie europejskim; mając na uwadze, że tego rodzaju współpraca opiera się na wspólnych wartościach dotyczących praw człowieka, podstawowych wolności i praworządności oraz jest inspirowana naszą wizją, zgodnie z którą każdy człowiek to niepowtarzalna wartość;
- T. mając na uwadze, że układ o stowarzyszeniu i powiązane z nim stopniowe zintegrowanie Republiki Mołdawii ze strategiami politycznymi UE nie powinny wykluczać Republiki Mołdawii z jej tradycyjnych, historycznych i gospodarczych więzi z innymi krajami w regionie, lecz przeciwnie, powinny stworzyć warunki pozwalające temu krajowi w pełni wykorzystać cały swój potencjał;
1. z zadowoleniem przyjmuje podpisanie układu o stowarzyszeniu, które jest wyraźnym przejawem uznania starań na rzecz reform oraz ambicji obywateli i władz mołdawskich, jak również uznania istotnych postępów poczynionych w ostatnim okresie; z zadowoleniem przyjmuje dodatkową pomoc udostępnioną w 2014 r. przez Komisję za pomocą mechanizmu „więcej za więcej” w celu uznania takiego pozytywnego obrotu spraw w priorytetowych dziedzinach; uznaje, że układ o stowarzyszeniu jest istotnym krokiem naprzód w stosunkach UE – Republika Mołdawii i zobowiązaniem do podążania drogą stowarzyszenia politycznego i integracji gospodarczej; podkreśla, że pełne wdrożenie tego układu jest zatem kluczowe; wzywa w tym kontekście państwa członkowskie do jak najszybszej ratyfikacji układu o stowarzyszeniu;
 2. podkreśla, że podpisanie i ratyfikacja układu o stowarzyszeniu nie stanowią ostatecznego celu w stosunkach UE – Republika Mołdawii i zwraca uwagę, że zgodnie z art. 49 TUE Republika Mołdawii – tak jak każde inne europejskie państwo – ma możliwość integracji z UE i może starać się o przystąpienie do Unii Europejskiej pod warunkiem przestrzegania zasad demokracji, poszanowania podstawowych wolności i praw mniejszości, a także zapewnienia praworządności;
 3. podkreśla, że układ o stowarzyszeniu obejmuje całe uznane przez społeczność międzynarodową terytorium Republiki Mołdawii i przynosi korzyści wszystkim mieszkańcom; podkreśla w związku z tym, że należy we właściwym czasie i odpowiednio zająć się skutkami społecznymi powiązanych reform; wzywa Republikę Mołdawii do dopilnowania, by reformy były ugruntowane i głęboko zakorzenione w ramach instytucjonalnych; podkreśla, że konieczna jest kompleksowa kampania informacyjna skierowana do ogółu ludności i dotycząca celów oraz postanowień układu o stowarzyszeniu oraz bezpośrednich i konkretnych korzyści dla obywateli płynących z wdrożenia programu stowarzyszeniowego;

Czwartek, 13 listopada 2014 r.

4. z zadowoleniem przyjmuje program stowarzyszeniowy, który obejmuje konkretne kroki i uwarunkowania dla osiągnięcia nadrzędnych celów układu o stowarzyszeniu i powinien stanowić ramy przewodnie stosunków UE – Republika Mołdawii;
5. podkreśla, że zarówno Republika Mołdawii, jak i UE powinny być zaangażowane w realizację programu stowarzyszeniowego, oraz że określone w nim cele powinny otrzymać odpowiednie wsparcie techniczne i finansowe, tak by korzyści płynące ze stowarzyszenia były jak najszybciej widoczne dla obywateli mołdawskich; wzywa Komisję do kierowania się tymi priorytetami przy programowaniu finansowania dla Republiki Mołdawii; podkreśla konieczność poprawy zdolności absorpcyjnej Republiki Mołdawii, aby zapewnić skuteczne wdrożenie projektów i wykorzystanie finansowania; wypukla znaczenie wzmocnienia mechanizmów zarządzania, przejrzystości i odpowiedzialności w celu monitorowania absorpcji i wykorzystania funduszy unijnych; wzywa strony do wskazania, jakich potrzebują szkoleń, aby Republika Mołdawii była w stanie wywiązać się z jej zobowiązań wynikających z układu o stowarzyszeniu i programu stowarzyszeniowego;
6. podkreśla znaczenie zwiększenia stabilności, niezależności i skuteczności instytucji odpowiedzialnych za gwarantowanie demokracji, praworządności i dobrych rządów oraz znaczenie konsolidacji systemu ochrony praw człowieka i podstawowych wolności; w związku z tym przypomina o znaczeniu wcześniejszych działań reformatorskich, takich jak wzmocnienie niezależności systemu powoływania sędziów, ustanowienie reprezentatywnego składu Centralnej Komisji Wyborczej oraz zwiększenie skuteczności i niezależności Trybunału Obrachunkowego;
7. wzywa władze mołdawskie do dopilnowania, by nadchodzące wybory przebiegały z zachowaniem najwyższych europejskich i międzynarodowych standardów oraz do przyjęcia niezbędnych środków w celu ułatwienia udziału obywateli mołdawskich żyjących za granicą; wzywa władze do ścisłej współpracy z OBWE/ODIHR i Komisją Wenecką Rady Europy oraz do uwzględnienia ich zaleceń; podkreśla ważną rolę, jaką odgrywają podmioty polityczne i partie, oraz zwraca uwagę na konieczność przyjęcia efektywnego ustawodawstwa zapewniającego przejrzystość finansowania partii; zobowiązuje się do zapewnienia obecności obserwatorów wyborów i wysła swoją własną misję obserwacyjną mającą obserwować wybory parlamentarne, które odbędą się w dniu 30 listopada 2014 r.;
8. zauważa, że należy zmienić art. 78 mołdawskiej konstytucji dotyczący wyboru prezydenta, aby uniknąć ponownego pojawienia się impasu instytucjonalnego, który niekorzystnie wpłynąłby na tempo reform; apeluje, by wszelkie reformy konstytucji przeprowadzono w konsultacji z Komisją Wenecką i właściwymi zainteresowanymi stronami w kraju;
9. odnotowuje z zadowoleniem postępy osiągnięte przez władze Republiki Mołdawii przy realizacji europejskiego programu reform, w tym reformę wymiaru sprawiedliwości i organów ścigania, co zostało podkreślone w sprawozdaniu Komisji z dnia 27 marca 2014 r., restrukturyzację ram antykorupcyjnych, wdrożenie planu działań na rzecz praw człowieka oraz planu działań na rzecz wsparcia Romów, podtrzymywanie dialogu z Tyraspołem oraz kontynuowanie ambitnych reform regulacyjnych i sektorowych;
10. odnotowuje osiągnięte dotychczas postępy; wzywa władze do dalszej skutecznej realizacji krajowego planu działań na rzecz praw człowieka, ze szczególnym uwzględnieniem praw Romów;
11. podkreśla, że niezbędne jest podjęcie się z nowym zapałem reformy wymiaru sprawiedliwości, zapewnienie jego niezależności oraz niezależności organów ścigania, a także zapewnienie przepisów konstytucyjnych dotyczących niezależnego sądownictwa, równości wobec prawa i podstawowych praw obywatelskich; podkreśla konieczność nasilenia walki z korupcją na wszystkich szczeblach, między innymi poprzez pełne wdrożenie pakietu legislacyjnego przyjętego w 2013 r. i poprawę wyników instytucji zwalczających korupcję; wzywa władze mołdawskie do zapewnienia niezależności, pełnej operacyjności i właściwego finansowania mechanizmów należących do systemu antykorupcyjnego, zwłaszcza Krajowego Centrum Antykorupcyjnego i Krajowego Centrum Etyki, a także do dopilnowania, by były one odpowiednio obsadzone pracownikami i wolne od nieuprawnionych nacisków;
12. wzywa władze mołdawskie do zwiększenia przejrzystości i rozliczalności w zarządzaniu finansami publicznymi, w procesie prywatyzacji i w zamówieniach publicznych, aby zapewnić dobre zarządzanie, równy dostęp i uczciwą konkurencję, a także wzywa do dalszego wzmocnienia nadzoru nad sektorem bankowym;
13. podkreśla konieczność prowadzenia odpowiednich i pełnych dochodzeń w sprawie wszelkich oskarżeń o łamanie praw człowieka, a w szczególności konieczność zlikwidowania bezkarności i skutecznego ścigania sprawców brutalnego traktowania i tortur; w związku z tym wzywa Komisję do zapewnienia pomocy organom rządowym w celu odpowiedniego zajęcia się takimi naruszeniami przy pomocy niezbędnych narzędzi prawnych i mechanizmów społecznych ukierunkowanych na zapobieganie takim przestępstwom, a także do ścisłej współpracy ze społeczeństwem obywatelskim, aby pomóc mu w odgrywaniu istotniejszej roli w ochronie praw człowieka;

Czwartek, 13 listopada 2014 r.

14. podkreśla znaczenie ustawodawstwa antydyskryminacyjnego dla zapewnienia równości i ochrony wszystkich mniejszości, w szczególności mniejszości etnicznych, wyznaniowych i osób LGBT, oraz wzywa władze mołdawskie do usunięcia wszystkich pozostałych dyskryminujących przepisów; podkreśla znaczenie nowo powołanej Rady ds. Zapobiegania Dyskryminacji i Eliminowania Jej oraz Zapewniania Równości dla wdrażania ustawy o równości z 2012 r.;
15. wzywa rząd do zapewnienia odpowiednich mechanizmów monitorowania i niezbędnych zasobów w celu wdrażania gwarancji prawnych dla wszystkich mniejszości narodowych oraz w celu poszerzenia zakresu nauczania mniejszości narodowych i językowych w ich języku ojczystym; ponadto podkreśla, jak ważne dla rządu jest prowadzenie dialogu z przedstawicielami wszystkich mniejszości etnicznych oraz zapewnianie technicznego i finansowego wsparcia rozwoju infrastruktury na Terytorium Autonomicznym Gagauzja i w regionie Taraclia;
16. ponownie zaznacza konieczność zwiększenia i promowania wolności i pluralizmu mediów oraz zapewnienia neutralności mediów publicznych, przy jednoczesnym wspieraniu mediów niezależnych; wyraża zaniepokojenie brakiem przejrzystości w zakresie struktury własnościowej mediów i koncentracją struktury własnościowej środków masowego przekazu, co szkodzi pluralizmowi środowiska medialnego; wzywa zatem władze do sprzyjania większej konkurencyjności na rynku medialnym oraz do dopilnowania, aby wszystkie właściwe agencje w dziedzinie mediów przestrzegały norm europejskich w zakresie wolności i pluralizmu środków przekazu;
17. przyjmuje z zadowoleniem rozdział 27 układu o stowarzyszeniu UE – Republika Mołdawii dotyczący konkretnie współpracy w zakresie ochrony i promowania praw dziecka oraz wzywa obydwie strony, aby wspierały wdrażanie odnośnych postanowień programu stowarzyszeniowego;
18. w pełni popiera system bezwizowy dla obywateli mołdawskich, przypominając, że Republika Mołdawii była pierwszym krajem partnerskim ze Wschodu, który osiągnął ten cel; wzywa władze mołdawskie do dalszego rozpowszechniania informacji o prawach i obowiązkach w dziedzinie liberalizacji reżimu wizowego;
19. zauważa poprawę zdolności służb celnych i służb ochrony granic oraz ciągłą demarkację granicy z Ukrainą; z zadowoleniem przyjmuje działalność misji pomocy granicznej Unii Europejskiej (EUBAM) oraz konstruktywną współpracę władz mołdawskich;
20. wzywa Kiszyniów i Komrat do kontynuowania konstruktywnej współpracy w duchu zaufania i integracyjnego dialogu w celu pomyślnej realizacji układu o stowarzyszeniu i stworzenia środowiska politycznego sprzyjającego dalszym postępom na drodze ku Europie;
21. zaznacza, że konieczna jest kontynuacja prac w zakresie profesjonalizacji i odpolitycznienia administracji publicznej na szczeblu centralnym i lokalnym, ponieważ istotnie przyczyni się to również do pełnego wdrożenia układu o stowarzyszeniu; wzywa Republikę Mołdawii do realizowania strategii decentralizacyjnej w sposób uwzględniający wszystkie strony; przypomina o znaczeniu wydajnych samorządów lokalnych oraz odpowiedniej infrastruktury sprzyjającej rozwojowi obszarów wiejskich, co stanowi warunek zahamowania odpływu ludności z obszarów wiejskich;
22. przyjmuje z zadowoleniem polityczną determinację, aby spełnić wymogi układu o stowarzyszeniu, i wyraża uznanie dla podejmowanych w tym kraju wysiłków na rzecz modernizacji; ma jednak świadomość potrzeby dalszej konsolidacji instytucji demokratycznych i zachęca rząd Republiki Mołdawii do dalszej ciężkiej pracy przy wdrażaniu niezbędnych środków; uważa, że stabilność polityczna i trwałe porozumienie w sprawie reform, szczególnie jeżeli chodzi o praworządność oraz niezawisłość instytucji państwowych, mają podstawowe znaczenie dla aspiracji europejskich Republiki Mołdawii;
23. oczekuje, że wdrożenie układu o stowarzyszeniu/pogłębionej i kompleksowej umowy o wolnym handlu przyczyni się do zrównoważonego rozwoju i sprawnej integracji gospodarki mołdawskiej z rynkami światowymi, pobudzając jej modernizację i tworząc lepsze warunki pracy; wzywa Komisję do zapewnienia Republice Mołdawii pomocy i doradztwa co do sposobów skutecznego podjęcia wyzwań w zakresie szybkiej adaptacji, m.in. w drodze współpracy ze związkami zawodowymi i lokalnymi przedsiębiorstwami;
24. nadal podkreśla konieczność zapewnienia przejrzystych warunków dla przedsiębiorczości i inwestycji, zrealizowania właściwej reformy regulacyjnej oraz kontynuowania procesu prywatyzacji, aby pobudzić konkurencyjność mołdawskiej gospodarki, przyciągnąć zagraniczne inwestycje bezpośrednie i zapewnić zrównoważony charakter środków podejmowanych w celu rozwiązania strukturalnych problemów gospodarczych; wskazuje na konieczność wydłużenia łańcuchów wartości w rolnictwie, co stanowi warunek rozwoju gospodarczo-społecznego;

Czwartek, 13 listopada 2014 r.

25. z uznaniem wyraża się o determinacji Republiki Mołdawii i jej zaangażowaniu na rzecz bliższych stosunków gospodarczych z UE, czego wyrazem jest podejmowanie głębokich, kompleksowych i kosztownych reform gospodarczych; wyraża przekonanie, że pogłębiona i kompleksowa umowa o wolnym handlu będzie mieć długofalowy pozytywny wpływ na gospodarkę Republiki Mołdawii i tym samym przyczyni się do poprawy jakości życia jej obywateli;
26. podkreśla, że sukces pogłębionej i kompleksowej umowy o wolnym handlu zależy od szybkiego, rzetelnego i skutecznego wywiązywania się obydwu stron z zobowiązań podjętych w ramach tej umowy; w związku z tym wzywa UE do udzielenia Republice Mołdawii wszelkiej niezbędnej pomocy finansowej i technicznej, również w celu obniżenia krótkoterminowych kosztów ponoszonych przez Republikę Mołdawii;
27. uważa, że kontrola parlamentarna stanowi podstawowy warunek demokratycznego poparcia dla strategii politycznych UE; w związku z tym wzywa Komisję do umożliwienia w stosownym terminie regularnego i dokładnego monitorowania przez Parlament procesu wdrażania pogłębionej i kompleksowej umowy o wolnym handlu;
28. zauważa, że pogłębiona i kompleksowa umowa o wolnym handlu jest tymczasowo stosowana od 1 września 2014 r. w następstwie jej podpisania w dniu 27 czerwca 2014 r. oraz w następstwie decyzji Rady 2014/492/UE z dnia 16 czerwca 2014 r. w sprawie podpisania i tymczasowego stosowania układu o stowarzyszeniu, w oparciu o wspólne stanowisko instytucji UE co do wyjątkowych okoliczności i pilnej potrzeby wsparcia tego kraju;
29. głęboko ubolewa, że Rosja stale wykorzystuje handel jako narzędzie destabilizacji regionu, wprowadzając szereg zakazów importu na produkty z Republiki Mołdawii, co stoi w sprzeczności z zobowiązaniami Rosji podjętymi w ramach WTO; wzywa Federację Rosyjską do pełnego poszanowania integralności terytorialnej Republiki Mołdawii i jej europejskich aspiracji; w pełni popiera inicjatywy Komisji służące przeciwdziałaniu skutkom embarga rosyjskiego na produkty mołdawskie, między innymi za pomocą oferowania wsparcia finansowego oraz rozszerzenia i pogłębienia autonomicznych preferencji handlowych przyznanych Republice Mołdawii;
30. przyjmuje z zadowoleniem podpisanie w dniu 1 lipca 2014 r. umowy dotyczącej udziału Republiki Mołdawii w programie ramowym „Horyzont 2020”; uważa, że współpraca w tym zakresie pobudzi wzrost gospodarczy, innowacje, konkurencyjność oraz tworzenie nowych miejsc pracy i możliwości; wzywa do zwiększonego udziału Republiki Mołdawii w unijnych programach i agencjach oraz apeluje o większą liczbę projektów partnerskich i wymian studentów;
31. odnotowuje niedawny przegląd strategii energetycznej i wzywa rząd Republiki Mołdawii do dokonania przeglądu i wzmocnienia krajowego planu działania na rzecz efektywności energetycznej na lata 2013–2015, opracowania wiarygodnego i skutecznego planu w zakresie energii odnawialnej w celu dywersyfikacji źródeł energii oraz dostosowania się do polityki i celów UE związanych ze zmianą klimatu;
32. przyjmuje z zadowoleniem otwarcie gazociągu międzysystemowego Jassy – Ungheni; wzywa Komisję do zwiększenia starań na rzecz budowy rurociągu Ungheni – Kiszyniów, m.in. poprzez ułatwienie współfinansowania przez innych partnerów międzynarodowych i zwiększenie wsparcia finansowego w celu jak najszybszego ukończenia projektu;
33. wzywa Kiszyniów i Tyraspol do dalszego konstruktywnego działania w celu znalezienia skutecznego rozwiązania kwestii Naddniestrza oraz do podjęcia konkretnych kroków w celu poprawy warunków życia jego mieszkańców; wyraża rozczarowanie, że tzw. ramy negocjacji 5+2 nie doprowadziły jak dotąd do znalezienia rozwiązania, i domaga się zwiększenia roli UE, zwłaszcza poprzez podniesienie jej statusu do statusu partnera negocjacyjnego, a także wzywa wszystkie zaangażowane strony do wykorzystania wszystkich dostępnych im instrumentów w celu położenia fundamentów pod konstruktywny dialog i ułatwienia szybkiej kontynuacji oficjalnych rozmów; wzywa wysoką przedstawiciel/wiceprzewodniczącą i ESDZ do aktywnych działań, w bardzo ścisłej współpracy z właściwymi strukturami OBWE, na rzecz kompleksowego rozwiązania, które respektuje suwerenność i integralność terytorialną Republiki Mołdawii i promuje budowanie zaufania; podkreśla konieczność zapewnienia, by Naddniestrze, jako integralna część Republiki Mołdawii, było objęte zakresem i skutkami układu o stowarzyszeniu; w tym celu zachęca władze mołdawskie, aby otworzyły się na ludność, środowisko biznesu i organizacje społeczeństwa obywatelskiego; zauważa, że każde rozwiązanie powinno być zgodne z zasadami prawa międzynarodowego oraz powinno w pełni je respektować;
34. w związku z tym podkreśla znaczenie pobudzania kontaktów międzyludzkich na wszystkich szczeblach, aby stworzyć warunki dla stałego dialogu i dalej wspierać budowanie zaufania w perspektywie przyspieszenia procesu pokojowego i doprowadzenia do pojednania stron;

Czwartek, 13 listopada 2014 r.

35. podkreśla, że współpraca Parlamentu Europejskiego z parlamentem Republiki Mołdawii ma istotne znaczenie, ponieważ pozwala na monitorowanie wdrażania układu o stowarzyszeniu i programu stowarzyszeniowego;
36. wzywa Komisję do szerszego świadczenia pomocy i oferowania wiedzy fachowej organizacjom społeczeństwa obywatelskiego w Republice Mołdawii, aby umożliwić im wewnętrzne monitorowanie reform i zobowiązań podjętych przez rząd w procesie opracowywania i wdrażania ustawodawstwa oraz rozliczanie rządu z tych reform i zobowiązań, a także aby pomóc społeczeństwu obywatelskiemu w umacnianiu zdolności organizacyjnych i reprezentacyjnych, roli w nadzorowaniu działalności antydyskryminacyjnej i antykorupcyjnej oraz ogólnie roli w pobudzaniu uczestnictwa i wolontariatu obywateli;
37. jest zaniepokojony działaniami Rosji mającymi na celu podważenie procesu stowarzyszenia wschodnich krajów sąsiedzkich UE; ponownie podkreśla, że jest przekonany, iż proces stowarzyszenia wschodnich partnerów UE nie stanowi zagrożenia dla interesów politycznych i gospodarczych Rosji, i ubolewa, że rosyjscy przywódcy tak postrzegają ten proces; podkreśla, że obawy Rosji dotyczące procesu stowarzyszenia należy odpowiednio dostrzegać i wyjaśnić, aby rozwiązać obawy dotyczące nowych geopolitycznych linii podziału na kontynencie europejskim; stwierdza, że każde państwo ma pełne prawo do podejmowania własnych decyzji politycznych, jednak zaangażowanie UE w sytuację partnerów na Wschodzie ma na celu upowszechnianie dobrobytu i umacnianie politycznej stabilności, na czym w ostatecznym rozrachunku skorzysta cały region;
38. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, rządowi i parlamentom państw członkowskich oraz rządowi i parlamentowi Republiki Mołdawii.
-